

કુલ ગુણ
૪૦

સૈમીસ્ટર - II
દૌરણ - 4
વિષય - પર્યાવરણ

Answer key

1 (અ) ઊંચામાંથી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરી. [4]

- દરેકનો ૧ ગુણ
- 1) માગરખેડૂ 2) ⊕ 3) સરપંચ 4) લોકશાહી
5) પાણી 6) અપારદર્શક 7) ઘઉં 8) ચાવ્યા વગરનો

(બ) યોગ્ય શ્લોકો જોડો: [4]

- દરેકનો ૧ ગુણ
- 1) પરશુપાલક - દૂધાળાં દોર પાળે,
2) અગરિયા - મીઠું પકવે
3) માછીમાર - માછલાં પકડે
4) કંદોઈ - મીઠાઈ બનાવે.

પ્ર-૨ (અ) માગ્યા પ્રમાણે બે-બે નામ લખો. [4]

- દરેકનો ૨ ગુણ
- 1) રાષ્ટ્રીય પ્રતીકો: - રાષ્ટ્રધ્વજ તિરંગો, રાષ્ટ્રગીત-વન...ગન...મન...
રાષ્ટ્રફૂલ-કમળ, રાષ્ટ્રપ્રાણી-વાઘ, રાષ્ટ્રચિન્હ-ચક્ર
2) સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થાઓ- 1) ગ્રામપંચાયત, તાલુકા પંચાયત,
અને જિલ્લા પંચાયત 2) નગરપાલિકા 3) મહાનગરપાલિકા
4) પાણીમાં દ્રાવ્ય વસ્તુઓ - મીઠું, ખાંડ, ગોળ, ફરકડી, લીમુનો સ્વદ્દુલ
5) પારબાષક પદાર્થો - તેલિયો કાગળ, તેલ, ડહોળું પાણી, રંગીન કાચ

(બ) એક શબ્દમાં જવાબ લખો. [4]

- દરેકનો ૧ ગુણ
- 1) સંકેતો 2) આરનાલમાં 3) નગરપાલિકા કે મેયર
4) ગુરુદેવ ચવિન્દ્રનાથ ટાગોર 5) અપાણી આજ્ઞાદીનું
6) હવા 7) લાજરસ 8) નારિયેળી પૂનમ

પ્ર-૩ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના સુદ્ધાસર જવાબ લખો. [4]

- દરેકનો ૧ ગુણ
- ① 1) - વિવિધ સ્થળો વચ્ચેનું અંતર ઘટાડવાને લેની દિશા, 2) વિવિધ પ્રદેશોનાં સ્થળ, સીમા ઘટાડવાને વિસ્તાર 3) દેશ કે રાજ્યની રાજધાની 4) પ્રદેશમાં આપેલાં પર્વતો, નદીઓ, દોરીઓ વગેરેની માહિતી મકુશાદી અણી રાકાય છે

- ② રાષ્ટ્રધ્વજ ઉતારતી વખતે નીચેની બાબતો ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ
- 1) રાષ્ટ્રધ્વજ સૂર્યાસ્ત પહેલાં ઉતારી લેવો જોઈએ
2) રાષ્ટ્રધ્વજ ઉતારતી વખતે તે જમીન પર અડકે નહીં કે

N.S.
Prakash

II - 95 ક્લાસિક
A - 19 ક્લાસિક
1950/1950 - 1950

સંસ્કૃત
૦૧૦

નીચે પકે નહિ તેની કાળજી રાખવી જોઈએ. ૩) રાષ્ટ્રધ્વજ ઉભાર્યા પછી તેને વાળતાં કેસરી રંગ ઉપર રહેવી જોઈએ. 4) રાષ્ટ્રધ્વજ મેલો ન થાય કે ફાટે નહિ તે રીતે યોગ્ય જાયાએ મૂકવો જોઈએ.

૩) જે પદાર્થની આરપાર જોઈ શકાય તેને 'પારદર્શક પદાર્થ' કહેવાય. ઉદા; તરીકે કાચ, હવા, ચોખ્ખું પાણી

૪) ખેતર આ વ્યોજનો ઉપયોગ કરે છે: 1) હળ 2) કરબડી, 3) તરફોળ, ચાવડ કે પંચોટિયો, 4) સમાર, 5) પંજેટી, 6) કોદાળી 7) પાવડો 8) ખાંપી 9) કોરા 10) ખુરપી 11) દાતરડું વગેરે અને ટ્રેક્ટર, ટ્રેસર, હાર્વેસ્ટર જેવાં વ્યાધુનિક સાધનોનો પણ ઉપયોગ કરે છે.

(બ) કારણો લખો [4]

દરેકનો
જિલ્લો

૧) ભારતમાં વાદળો આકેશ ચિકાર થવાથી તેનું અસ્તિત્વ જોખમમાં મુકાયું હતું. આથી ઈ.સ. 1912માં સરકાર દ્વારા વાદળ સંરક્ષણ માટે 'પ્રોજેક્ટ ટાઈગર' કાર્યક્રમ અમલમાં મુકાયો અને વાદળો રાષ્ટ્રીય પ્રાણી મહેર કરવામાં આવી.

૨) આપણા રાષ્ટ્રધ્વજમાં ત્રણ સરખા માપના પટ્ટા વ્યાપેલાં છે. રાષ્ટ્રધ્વજમાં સીધી ઉપર કેસરી, વચ્ચે સફેદ અને નીચે લીલા રંગના સરખા માપના પટ્ટા છે. તેથી આપણા રાષ્ટ્રધ્વજને તિરંગો કહે છે.

૩) કમ્પોઝિટ કાચ જીવન છે. વસોઈ વનાવવામાં, હરકામમાં તેમજ રોજિંદા કામોમાં પાણીનો ઉપયોગ થાય છે. કારણના બીલો તેમજ રોજિંદા હરપરણામાં પાણીની વધુ પડતી ઉપયોગ થાય છે. પાણીની જરૂરિયાત મુખ્ય ઉપયોગ કરવાથી તેનો વચાવ કરી શકાય છે. આમ, પાણી આપણી રાષ્ટ્રીય સંપત્તિ હોવાથી તેનો કરકસરપૂર્વક ઉપયોગ કરવો જોઈએ.

4) કારણ કે ખોરાક ખુબ ચાવીચાવીને ખાવાથી મોંમાંથી ખોરાકમાં લાજરસ ભળે છે તેથી તે પોચો બને છે. આ રીતે ખાવાથી ખોરાક સરળતાથી પચે છે. આવા વગરનો ખોરાક પચવામાં ભારે પડે છે અને પેટમાં દુઝાવો થાય છે. માટે ખોરાક ખુબ ચાવી ચાવીને ખાવો શ્રેષ્ઠ છે.

પ્ર: 4 (અ) ખોટો કાણદ છોડી નાખો: (2)

1) તડા / ખેં 2) પુસ્તકાલય / ઘર 3) કમળ / શુભ્ર 4) ગીળ / ચેષ્ટા

(બ) વર્ગીકરણ (2)

* પાણીમાં તરી શકે

* પાણીમાં ડૂબી શકે

તેલ - લાકડું

- પથ્થર - ખીલી

(ક) અવયવોનાં કાર્યો લખો. (4)

1) હાંત - ખોરાકને ચાવીચાવીને નાના કણમાં ફેરવે છે.

2) અન્નનળી - તે મોંમાંથી ખોરાકને જઠર સુધી પહોંચાડે છે.

3) જઠર - તે ખોરાકને વલોવવાનું કાર્ય કરે છે. જઠરમાં ખોરાક સાથે કેટલાંક પાચકસો ભળે છે. કેટલાંક ખોરાકનાં દ્રવ્યોનું પાચન જઠરમાં થાય છે.

4) મોંદું આંતરડું - તે ખોરાકમાંથી પાણી શોષવાનું કાર્ય કરે છે. જો નહિ થયેલા ખોરાકને મળરૂપે વ્યહાર કાઢે છે.

પ્ર: 5 (અ) અને વ્યોજખો. (4)

1) ભુલ 2) ડાંગ 3) ભાડભૂંઝી 4) સરપંચ

5) અશોકચક્ર 6) ત્રણ સિંહોના મોંવાળી આકૃતિ 7) નગરપાલિકા 8) મોર

(બ) નીચેનાં લિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે નિશાની ડરીને લખો.

1) ખોડું 2) ખોડું 3) સાચું 4) સાચું.

ક) તાજાવત લખ્યો.

[23]

તાલુકા પંચાયત

જિલ્લા પંચાયત

એક મથક
૫ તાલુકા
- તે તાલુકામાં કામ કરે છે.

- તે જિલ્લામાં કામ કરે છે.

- તેના વડાને તાલુકા પ્રમુખ કહે છે.

- તેના વડાને જિલ્લા પ્રમુખ કહે છે.

- તેના વહીવટી અધિકારીને "તાલુકા વિકાસ અધિકારી" કહે છે.

- તેના વહીવટી અધિકારીને "જિલ્લા વિકાસ અધિકારી" કહે છે.

- તેની સભ્ય સંખ્યા 15 થી 35 હોય છે.

- તેની સભ્ય સંખ્યા 35 થી 50 હોય છે.

- વાહિલા નિરાસને અમાર.

- સ.વ. પટેલ બાલશાળા, ખેતીવાડી

- 5351174123